

Samferdselsdepartementet,
Postboks 8010 Dep,
0030 Oslo

Vår dato
19.02.2010

Vår referanse
Tnr-2010-014

Deres dato
29. januar 2010

Deres referanse

Vår saksbehandler
Finn Trosby

TELENORS SVAR PÅ HØRING OM INNFORING AV FREKVENSTAK I 1800 MHZ-BÅNDET

Vi refererer til Samferdselsdepartementets kunngjøring av 29. januar i forbindelse med høring om innføring av frekvenstak i 1800 MHz-båndet¹, og vil på bakgrunn av dette gjøre rede for Telenor Norges syn på bruk av frekvenstak.

Telenor Norge er av den oppfatning at frekvenstak er et virkemiddel som bør brukes med forsiktighet. Dette gjelder spesielt i en tid hvor moderne teknologi har introdusert en sammenheng mellom tjenestekvalitet og tilgang av frekvensressurser for tilbyderen. Innen dagens store vekstområde når det gjelder trådløs kommunikasjon, mobilt bredbånd, gjelder for tiden denne sammenhengen opp til båndbredder på 2 x 20 MHz. I fremtiden kan man forutse at øvre grense vil ligge enda høyere.

Telenor Norge vil advare enda sterkere mot bruk av individuelle frekvenstak, det vil si ulike tak definert for ulike aktører. Dersom dette innføres medfører det en form for skjevregulering med en varighet like lenge som varigheten av frekvenstillatelsen. Telenor forholder seg til særskilt regulering i flere andre markeder for elektronisk kommunikasjon, men da som en følge av grundige markedsanalyser og påfølgende virkemiddelvedtak (den såkalte smp-vurderingen). I motsetning til å knytte et individuelt frekvenstak til en frekvenstillatelse, er plikter pålagt etter smp-vurderinger av begrenset varighet, typisk to til tre år. Dersom konkurranseforholdene i markedet har endret seg innen neste smp-vurdering gjennomføres, vil følgelig behovet for særskilt regulering kunne falle bort. Innføringen av frekvenstak er ikke koplet til slike føringer og medfører dermed langvarig skjevregulering.

Det ovenstående gjelder naturligvis også for det å definere et frekvenstak for summen av frekvensressurser i ulike frekvensbånd; slik myndighetene i Tyskland har slått til lyd for når det gjelder forvaltningen av den digitale dividenden. Når konsekvensene av tjeneste- og teknologinøytralitet blir gradvis tydeligere, er det åpenbart at dette vil kunne slå skjevt ut.

¹) <http://www.regjeringen.no/upload/SD/Vedlegg/Telekommunikasjon/hoering%20-%20frekvenstillatelse/Kunngj%C3%B8ring%20DCS%201800%20jan%202010.pdf>

Når dette er sagt, vil Telenor Norge understreke at selskapet kan slutte seg til Samferdselsdepartementets konkrete forslag om å innføre et generelt frekvenstak på 2 x 20 MHz for 1800 MHz-båndet. Slik forslaget i kunngjøringen lyder, er dette et frekvenstak i) som skal gjelde for alle aktører, ii) som begrenser frekvensressursene man kan tilegne seg i ett, enkelt bånd, og iii) som dreier seg om et frekvensbånd av betydelig størrelse som telemyndigheten har registrert en øket interesse for. Og ikke minst viktig: Takhøyden underskrider ikke grensen for hvilke båndbredder som moderne teknologi kan nyttiggjøre seg.

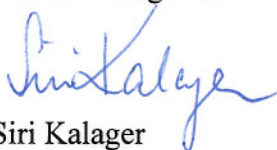
Til slutt tre korte kommentarer til andre deler av kunngjøringen.

Telenor Norge er svært tilfreds med telemyndighetens initiativ til dialog med de eksisterende innehaverne av frekvenstillatelse i 1800 MHz-båndet med tanke på å utnytte båndet bedre i fremtiden. Telenor Norge er videre enig i at for eksempel de ledige frekvensressursene på hver side av Telenors eksisterende frekvenstillatelse ville bidra til en sub-optimal utnyttelse av båndet, dersom dette skulle bli situasjonen i lengre tid samtidig som etterspørselen etter frekvensressurser i 1800 MHz-båndet vil øke. Imidlertid utgjør de tre frekvensområdene til sammen 2 x 20 MHz, som er blitt noe av et nøkkeltall ut fra teknologi og frekvenstak. Telenor Norge anser det ikke som usannsynlig at selskapet innenfor rammene av eksisterende forvaltning vil kunne ha behov for å erverve seg disse ledige frekvensressursene. Med Telenor Norge plassert øverst i 1800 MHz-båndet med en frekvensbase som grenser inn til NetCom's frekvensressurser, anser Telenor at spektrumutnyttelsen i denne delen av båndet er vel ivaretatt. Telenor Norge anser det således som lite meningsfylt å foreta en tids- og kostnadskrevende flytting av frekvenser.

Telenor Norge har langt på vei forståelse for telemyndighetens ønske om å plassere søknader i frekvensbåndet på det stedet hvor det synes å bidra til en best mulig utnyttelse av båndet. Telenor Norge finner det likevel problematisk at en forvaltningsform som dette, som både i seg selv er svært kompleks og som er tilsvarende krevende å kombinere med den frekvensforvaltningen som Norge til nå har praktisert, er så mangelfullt beskrevet. Telenor Norge vil derfor nøye seg med å understreke at man fortsatt legger til grunn gyldigheten av prinsippet om at *ingen ledige frekvensressurser skal tildeles uten gjennom en tildeling som er varslet og åpen for alle*.

Telenor Norge har merket seg henvisningen til eventuelle betingelser som gjelder for at innehaver av ny frekvenstillatelse skal få tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett. Telenor Norge mener at slike rettigheter ikke bør stadfestes i konsesjonspapirene eller frekvenstillatelsen, siden eventuell tilgang til andres kommunikasjonsnett stadfestes gjennom de virkemidler som måtte komme ut av de regelmessige markedsanalyser som telemyndigheten foretar. Både det faktum at gyldighetsperiodene for frekvenstillatelse samsvarer dårlig med hyppigheten av nevnte markedsundersøkelser og prinsippet om at informasjonen om en plikt først og fremst skal gis den part som pålegges plikten, taler for dette.

Med hilsen
Telenor Norge AS

Siri Kalager
Regulatorisk direktør